

Naraščajoči stanovanjski stroški v EU – dejstva (infografike)

Rastoče cene stanovanj in najemnin so velika skrb za številne Evropejce. Preberite ključna dejstva in ukrepe EU na tem področju.

Kaj so dostopna stanovanja?

Eden od načinov za preverjanje, ali so stanovanjski stroški previsoki, je razmerje med ceno stanovanja in dohodkom. Če stanovanjski stroški presegajo **40 % razpoložljivega dohodka**, to kaže, da se gospodinjstva soočajo s stanovanjskimi težavami.

V EU je v letu 2023 10,6 % mestnih gospodinjstev in 7 % podeželskih gospodinjstev v EU naletelo na ta izziv. Več kot četrtnina (31 %) Grkov, ki živijo v mestih, je imelo stanovanjske stroške, ki so presegali 40 % dohodka, medtem ko se je z enakim problemom soočalo le

približno 6 % Slovakov, ki živijo v mestih.

Povečanje stroškov stanovanj v EU

V manj kot desetih letih, med letoma 2015 in 2023, so se cene [stanovanj v EU](#) povečale za povprečno 48 %. Najbolj so se cene povečale na Madžarskem, in sicer za 173 %, najmanj pa na Finskem, za le 5 %.

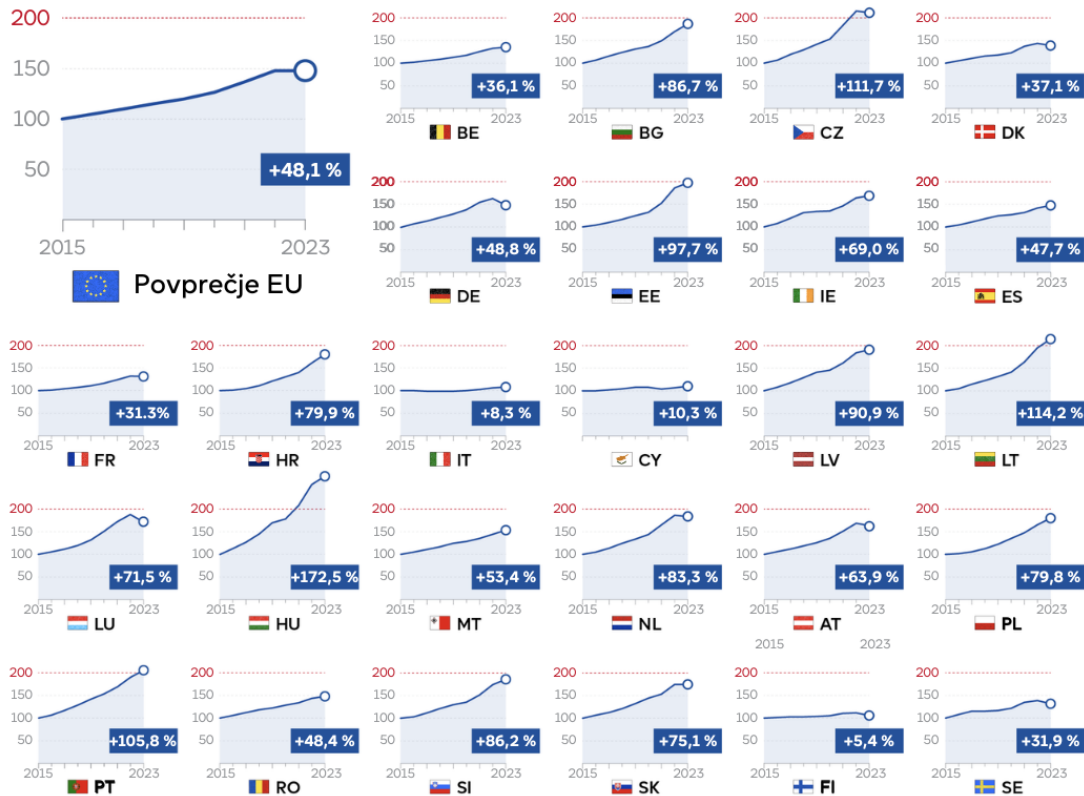
86,22 %

Povprečna rast stanovanjskih stroškov v Sloveniji med letoma 2015 in 2023

Povišanje stanovanjskih stroškov v EU

2015-2023

Podatki temeljijo na indeksu cen stanovanjskih nepremičnin, pri čemer je leto 2015 določeno kot osnovno leto (vrednost indeksa = 100).

Vir: Eurostat [prc.hpi_a] - najnovejši razpoložljivi podatki (2023) | Podatki za Grčijo niso dostopni.

Glavni razlogi za dvig cen so višji stroški gradnje in hipotekarne obrestne mere, zmanjšanje obsega gradnje, zaradi česar je ponudba postala bolj omejena, ter vse pogostejši nakupi nepremičnin kot naložbe za ustvarjanje dodatnega dohodka.

Zaradi rasti kratkoročnih najemov, ki so umaknili nepremičnine s trga, so se med letoma 2010 in 2022 najemnine v povprečju zvišale za 18 %.

Več

[Več o kratkoročnih najemih in o tem, kako nova pravila EU zagotavljajo večjo preglednost trga](#)

Stanovanjski pogoji v Evropi

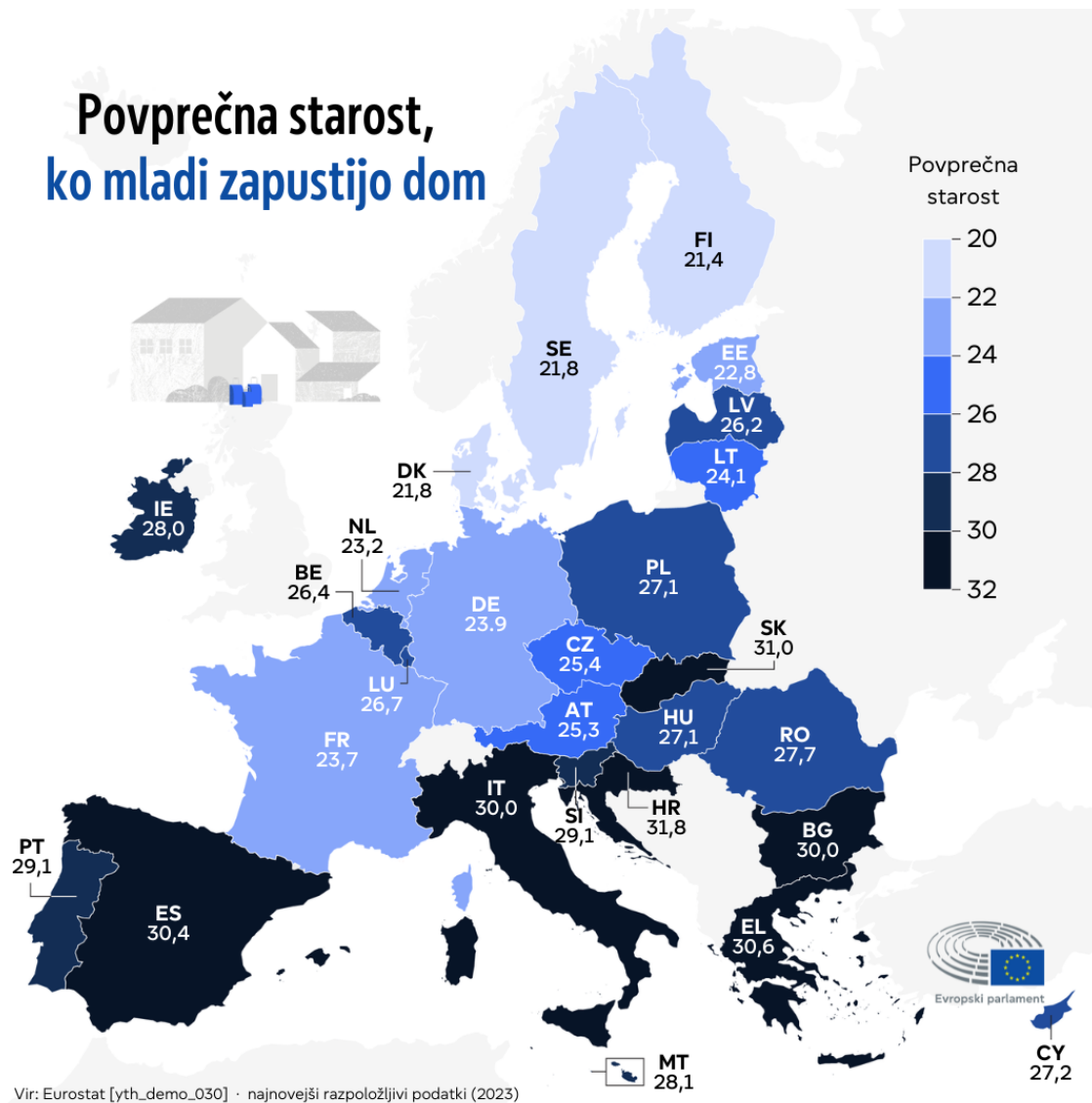
Številni Evropejci so zaskrbljeni zaradi naraščajočih cen, življenjskih stroškov in gospodarskih razmer. Glede na nedavno [raziskavo Eurobarometra iz julija 2024](#) so bili to glavni razlogi, ki so Evropejce spodbudili, da so se udeležili evropskih volitev.

Kako živijo Evropejci?

- Več kot dve tretjini Evropejcev živi v lastniškem stanovanju ali hiši;
- nekaj več kot polovica jih živi v hiši;
- domovi imajo povprečno 1,6 sobe na osebo;
- v povprečnem gospodinjstvu živijo 2,3 osebe;
- domovi 17 % Evropejcev imajo manj prostora kot se šteje za ustrezno (vsaj ena soba na odrasli par, samsko odraslo osebo, par bratov ali sester, starih od 12 do 17 let, otroka, starejšega od 12 let, ali par otrok, mlajših od 12 let);
- domovi 34 % Evropejcev imajo več prostora kot se šteje za ustrezno (glej zgoraj).

Mladi Evropejci v povprečju zapustijo dom svojih staršev pri 26,34 letih. To se med državami EU zelo razlikuje, od 31,84 leta na Hrvaškem do 21,4 leta na Finskem.

Povprečna starost, ko mladi zapustijo dom

Kakšne korake EU sprejema glede stanovanj?

Leta 2021 je Evropski parlament [sprejel resolucijo](#), v kateri poziva države EU, naj priznajo [dostojno stanovanje kot temeljno človekovo pravico](#). Ta resolucija poudarja enak dostop do dostojnega, zdravega bivališča, opremljenega z osnovnimi storitvami.

Julija 2024 je bila Ursula von der Leyen ponovno izvoljena za predsednico Evropske komisije. V svoji [izjavi pred njeno izvolitvijo](#) je poudarila stanovanja kot eno od prednostnih nalog novega mandata in napovedala imenovanje posebnega komisarja za stanovanja.

Do oktobra 2024 so poslanci Evropskega parlamenta in podpredsednik Komisije Margaritis

Schinas [razpravljali o potrebi po trajnostnih, dostojnih in dostopnih stanovanjih](#). Izrazili so zaskrbljenost zaradi [brezdomstva](#), mladih, ki ne morejo privoščiti lastnega stanovanja, in poudarili pomen naložb v socialna stanovanja.

Evropski parlament je decembra 2024 potrdil [ustanovitev posebnega odbora](#), ki naj bi predlagal rešitve, kako naj se EU loti stanovanjske problematike. Odbor bo dejaven eno leto.

Kaj Parlament počne področju socialne politike

[Kaj Parlament počne na področju socialne politike](#)

Več

[Trajnostna, dostojna in cenovno dostopna stanovanja v Evropi \(oktober 2024\)](#)

[Statistični podatki o stanovanjih v Evropi \(2023\)](#)

[Kdaj mladi Evropejci zapustijo družinske domove \(2024\)](#)